

بسم الله الرحمن الرحيم

١٢٦٧

دانشکده مهندسی

پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته مهندسی مکانیک (تبديل انرژي)

شبیه سازی عددی جریان سیال و نشست ذرات در ابعاد
مايكرو و نانو در هندسه واقعی از مجاری تنفسی بالايی
انسان

توسط:

بهتاش توکلی

استاد راهنما:

دكتور اميد ابو على

۱۳۸۷ / ۹ / ۲۳

مرداد ۱۳۸۷

۱۰۸۲۷۳

به نام خدا

شبیه سازی عددی جریان سیال و نشست ذرات در ابعاد مایکرو و نانو در هندسه واقعی از
مجاری تنفسی بالایی انسان

به وسیله‌ی:

بهتاش توکلی

پایان نامه

ارائه شده به تحصیلات تكمیلی دانشگاه به عنوان بخشی
از فعالیت‌های تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته‌ی:

مهندسی مکانیک (تبديل انرژی)

از دانشگاه شیراز
شیراز
جمهوری اسلامی ایران

ارزشیابی شده توسط کمیته پایان نامه با درجه: عالی

دکتر امید ابوعلی، استادیار بخش مهندسی مکانیک (رئیس کمیته)

دکتر محمد مهدی علیشاھی، استاد بخش مهندسی مکانیک

دکتر محمد هادی اکبری، استادیار بخش مهندسی مکانیک

دکتر محمد هادی باقری، دانشیار بخش رادیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

دکتر مهران بزدی، استادیار بخش مهندسی برق و الکترونیک

مردادماه ۱۳۸۷

تقدیم به پدر و مادرم،

به پاس محبتها و حمایتهای بی‌درباره

سپاسگزاری

شکر و سپاس خدای را که به من موهبت آموختن علم را عطا نمود.
اکنون که این رساله به پایان رسیده است بر خود لازم می‌دانم که از زحمات استاد ارجمند
آقای دکتر امید ابوعلی که همواره با راهنماییهای ارزشمند خود مرا یاری دادند و نقش عمده‌ای
در به ثمر رسیدن این پایان‌نامه داشته‌اند، سپاسگزاری و قدردانی نمایم.
همچنین از اعضای محترم کمیته پایان‌نامه، آقایان دکتر علیشاھی، دکتر اکبری، دکتر باقری و
دکتر یزدی که وقت ارزشمند خویش را در اختیار اینجانب قرار دادند، تشکر می‌نمایم.
از مسئولین محترم مرکز محاسبات سریع جناب آقای مهندس خواجه و خانم فالیزی که
زحمات زیادی را برای اینجانب متحمل شدند تشکر می‌نمایم.

چکیده

شبیه سازی عددی جریان سیال و نشست ذرات در ابعاد مایکرو و نانو در هندسه واقعی از مجاری تنفسی بالایی انسان

به وسیله‌ی:

بهتاش توکلی

در این مطالعه، شکل واقعی از مجاری تنفسی بالایی انسان با استفاده از تصاویر پزشکی CT scan تهیه شده از یک فرد داوطلب و با پردازش آنها در نرم افزار MATLAB، به صورت یک هندسه سه بعدی در نرم افزار CATIA بازسازی و سپس این هندسه سه بعدی به کمک نرم افزار GAMBIT شبکه بندی شده است. با حل معادلات سه بعدی پیوستگی و ناویراستوکس میدان جریان در هندسه ساده سازی شده و واقعی از مجاری تنفسی بالایی انسان بدست آمده است. برای مدلسازی تلاطم از مدل‌های تلاطم دو معادله ای $k-w$ و مرتبه دوم انتقال تنش‌های رینولوز LRR، استفاده شده است. با بررسی انرژی جنبشی تلاطم و تنش‌های رینولوز در مدل‌های بازسازی شده از مجاری تنفسی، مشخص می‌شود که جریان هوا بر خلاف تصور اولیه، حتی در دبی کم ۱۵lit/min، متلاطم و غیرهمگن است.

در نهایت حرکت ذرات مایکرو با حل معادلات حرکت ذرات از دیدگاه لاغرانژی و توزیع ذرات نانو با حل معادله غلظت ذرات از دیدگاه اویلری مورد تحقیق قرار گرفته است. با بررسی درصد و مکان نشست ذرات در نواحی مختلف مجاری تنفسی مشخص می‌شود که به خصوص توزیع جرمی ذرات مایکرو کاملاً به میدان جریان و نیز تغییرات شکل هندسی مجاری تنفسی وابسته است و عامل اصلی انتشار ذرات در این ابعاد، مقدار ممنوط آنها می‌باشد. نتایج حل عددی در هندسه واقعی مجاری تنفسی انتبارخوبی با نتایج آزمایشگاهی دارد و نشان می‌دهد که اغلب ذرات بزرگ، با قطر ایرودینامیکی بیشتر از $12\mu m$ در نواحی دهان و حلق می‌نشینند و ذرات کوچک، در ابعاد ۱ تا $3\mu m$ ، بر روی حنجره و نای نیز نشست می‌کنند که این روند نشست محلی در مدلسازی هندسه ساده سازی شده از مجاری تنفسی مشاهده نمی‌شود و ضعف شبیه سازی در هندسه ساده سازی شده را نشان می‌دهد. ذرات نانو تحت تاثیر حرکات تصادفی در میدان جریان پخش می‌شوند و بر خلاف ذرات درشت، در ابعاد مایکرومتر، با افزایش قطر ذرات و نیز دبی تنفسی، نشست ذرات کاهش می‌یابد. حل عددی توزیع جرمی و نشست ذرات نانو در مجرای تنفسی واقعی انسان که برای اولین بار در منابع علمی به آن اشاره می‌شود، نشان می‌دهد که بیش از ۵۰٪ از ذرات $1nm$ و نیز بیش از ۱۰٪ از ذرات $3nm$ با توجه به نوع فعالیت فرد، بر روی دیواره مجاری تنفسی نشست می‌کنند. عبور ذرات نشست نکرده به نواحی پایین تر مجاری تنفسی انسان از نقطه نظر دارورسانی و نشست ذرات سمی در این نواحی حائز اهمیت می‌باشد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: معرفی
۱	۱-۱ مقدمه
۲	۱-۲-۱ اهمیت بررسی نشست ذرات در مجاری تنفسی
۴	۱-۳ علم ذرات معلق در هوا
۵	۱-۴ سیستم تنفسی انسان
۶	۱-۵ پرتونگاری کامپیوترویی (Computed Tomography Scanning) CTScan
۷	۱-۶ جریان متلاطم
۹	فصل دوم: مروری بر تحقیقات گذشته
۹	۱-۲ مدل های ایده آل
۱۲	۱-۲ مدل های واقعی
۱۶	فصل سوم: روش حل و معادلات حاکم
۱۶	۱-۳ بازسازی هندسه واقعی
۱۶	۱-۱-۳ پرتونگاری کامپیوترویی

۱۹	۲-۱-۳ پردازش تصویر
۲۱	۳-۱-۳ بازسازی هندسه سه بعدی به کمک نرم افزار CATIA
۲۳	۴-۱-۳ تولید شبکه
۲۵	۱-۴-۱-۳ مطالعه شبکه
۲۶	۲-۳ حل میدان جریان
۲۶	۱-۲-۳ مقدمه
۲۷	۲-۲-۳ معادلات حاکم
۲۷	۱-۲-۲-۳ معادلات بقایی سیال
۲۸	۳-۲-۳ مدل های تلاطم
۲۸	۱-۳-۲-۳ مدل $k - \omega$
۳۱	۲-۳-۲-۳ مدل انتقال تنش رینولدز LRR
۳۴	۳-۳ معادله حرکت ذره
۳۴	۱-۳-۳ ذرات در ابعاد مایکرومتر
۳۶	۱-۱-۳-۳ تاثیر نوسانات سرعت میدان جریان متلاطم بر توزیع ذرات مایکرو در دیدگاه لاغرانژی
۳۸	۲-۳-۳ ذرات در ابعاد نانومتر
۳۹	۴-۳ شرایط مرزی
۳۹	۱-۴-۳ شرایط مرزی در نزدیکی دیواره در مدل تلاطم $k-\omega$
۴۱	۲-۴-۳ شرایط مرزی در نزدیکی دیواره در مدل تلاطم انتقال تنشهای رینولدز
۴۵	۳-۴-۳ شرایط مرزی در نزدیکی دیواره مربوط به فاز ذرات
۴۵	۵-۳ روشهای عددی

٤٦	١-٥-٣ روش حل تفکیکی
٤٧	٢-٥-٣ فرم ضمنی حل معادلات
٤٨	٣-٥-٣ مجزا سازی
٤٩	٤-٥-٣ ضرائب زیر تخفیف
٥٠	٥-٥-٣ وابستگی سرعت- فشار
٥٢	فصل چهارم- بررسی نتایج
٥٢	١-٤ هندسه ایده آل مجاری تنفسی بالایی انسان
٥٢	١-١-٤ میدان جریان در هندسه ایده آل از مجاری تنفسی بالایی
٥٧	٢-١-٤ نشست ذرات مایکرو در هندسه ایده آل
٦٦	٣-١-٤ نشست ذرات نانو در هندسه ایده آل
٦٩	٢-٤ هندسه واقعی مجاری تنفسی بالایی انسان
٦٩	١-٢-٤ میدان جریان در هندسه واقعی مجاری تنفسی بالایی
٧٤	١-١-٢-٤ انرژی جنبشی تلاطم
٧٩	٢-١-٢-٤ بررسی ویژگی غیر ایزوتروپیک میدان جریان
٨٢	٢-٢-٤ ذرات مایکرو
٨٢	١-٢-٢-٤ نشست کلی ذرات مایکرو
٨٥	٢-٢-٤ نشست محلی ذرات در ابعاد مایکرومتر بدون در نظر گرفتن پخش تلاطم
٨٨	٣-٢-٤ نشست محلی ذرات در ابعاد مایکرومتر با در نظر گرفتن پخش تلاطم

عنوان

صفحه

۹۱	۴-۲-۲-۴ مقایسه میزان نشست ذرات مایکرو در دبی های مختلف تنفسی
۹۲	۵-۲-۲-۴ تاثیر ضریب C_L بر پخش تلاطم و نشست ذرات مایکرو
۹۳	۶-۲-۲-۴ تاثیر حل میدان جریان توسط مدلهای تلاطم $k-\omega$ و انتقال تنشهای رینولذز LRR بر توزیع ذرات مایکرو
۹۴	۷-۲-۲-۴ نمایش محل نشست ذرات مایکرو بر روی دیواره مجاری تنفسی واقعی انسان
۱۰۲	۳-۲-۴ نشست ذرات نانو
۱۰۵	۱-۳-۲-۴ مقایسه میزان نشست ذرات نانو در هندسه ایده آل و واقعی از مجاری تنفسی انسان
۱۰۶	۴-۲-۴ مقایسه درصد نشست کلی ذرات مایکرو و نانو
۱۰۸	فصل پنجم- جمع بندی و پیشنهادات
۱۰۸	۱-۵ جمع بندی
۱۰۸	۱-۱-۵ هندسه ایده آل
۱۰۹	۲-۱-۵ هندسه واقعی
۱۱۱	۲-۵ پیشنهادات
۱۱۳	مراجع
۱۱۷	پیوست ۱ الگوریتم پردازش تصویر

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۲	شکل (۱-۱) هندسه بازسازی شده از مجرای تنفسی بالایی انسان در نماهای مختلف
۳	شکل (۲-۱) آلودگی هوای شهرها و محیط های صنعتی
۴	شکل (۳-۱) نمونه ای از دمنده های ذرات دارویی
۵	شکل (۴-۱) (الف) سیستم تنفسی انسان (ب) کیسه های هوای داخلی دستگاه (ج) روش پرتونگاری با اشعه X
۷	شکل (۶-۱) (الف) نمای بیرونی یک نمونه دستگاه CTScan (ب) نمای قطعات دیگر (ج) روش پرتونگاری با اشعه X
۹	شکل (۱-۲) (الف) مجرای تنفسی بالایی انسان مورد استفاده در آزمایش Cheng و همکاران (ب) نتایج آزمایش Cheng و همکاران که نشست ذرات مایکرو برای دبی های مختلف را نشان می دهد
۱۰	شکل (۲-۲) هندسه بازسازی شده از مجرای تنفسی بالایی توسط Stapelton و همکاران (۲۰۰۰)
۱۰	شکل (۳-۲) هندسه ساده سازی شده Zhang و همکاران (۲۰۰۲-a)
۱۳	شکل (۴-۲) هندسه بازسازی شده مربوط به مجرای تنفسی شش بیمار مختلف توسط نرم افزار تجاری Materialise

شکل (۵-۲) هندسه واقعی بازسازی شده از مجرای تنفسی بالایی انسان توسط
۱۳ Jayaraju و همکاران (۲۰۰۷)

شکل (۶-۲) هندسه بازسازی شده از مجرای تنفسی انسان توسط Breuer و
۱۴ همکاران (۲۰۰۷)

شکل (۱-۳) نمونه ای از تصویر محوری مجرای تنفسی گرفته شده توسط
۱۶ دستگاه MRI

شکل (۲-۳) تصاویر پزشکی CTScan از مجرای تنفسی بالایی یک فرد داوطلب
۱۸

شکل (۳-۳) شکل های (الف)، (ب)، (ج) تصاویر پزشکی مجرای تنفسی از نمای
۱۹ Coronal با فاصله های چند میلیمتری (د) تصویر ورودی دهان از نمای
Coronal

شکل (۴-۳) (الف) تصویرپزشکی که توسط برنامه MATLAB خوانده شده است.
۲۰ (ب) تصویر مرکز شده از مجرای تنفسی (ج) ماتریس سیاه-سفید از تصویر
پزشکی (د) مراحل دیواره مجرای تنفسی که نمایی از پیکسل های آن آورده
شده است

شکل (۵-۳) مراحل بازسازی هندسه مجرای تنفسی بالایی انسان توسط
۲۲ نرم افزار CATIA (الف) نقاط مرزی بدست آمده از پردازش تصویر (ب)
پیماپش نقاط مرزی (ج) تولید منحنی مرزی (چ) سری منحنی های
مرزی (ح) اتصال منحنی ها و تولید حجم (خ) نمایی از Epiglottis (د)
تصویر از نمای جانبی مجرای تنفسی (ذ) تصویر سه نما از مجرای تنفسی

شکل (۶-۳) نمایش شبکه تولید شده بر روی سطح مقطع های مختلف مجرای
تنفسی که به ترتیب عبارتند از سطح مقطع (الف) حلق (ب) حنجره (ج)
۲۴ سینوسهای هرمی شکل (د) نای

شکل (۷-۳) نمایی از حجم های مختلف با شبکه های متفاوت در ناحیه حنجره و گلو

۲۴

۲۵

شکل (۸-۳) بررسی استقلال حل از تعداد شبکه (الف) مقایسه پروفیل سرعت عبوری از خط میانی مقطع حنجره (ب) مقایسه پروفیل سرعت عبوری از خط میانی مقطع نای

۲۶

شکل (۹-۳) مقایسه میزان نشست ذرات مایکرو که از حل معادلات در شبکه های ریز و درشت بدست آمده اند.

۵۲

۵۳

شکل (۱-۴) مدل ساده سازی شده Zhang و همکاران (۲۰۰۲-a)

(ب) ۱۵lit/min (ج) ۳۰lit/min (د) ۶۰lit/min

۵۴

شکل (۴-۳) نمودار تغییرات مولفه تنفسی رینولدز، L_1 و L_2 ، بر روی دو خط کانتورهای سرعت در مجرای تنفسی ایده آل در دبی های (الف)

های (الف) ۱۵lit/min، (ب) ۳۰lit/min و (ج) ۶۰lit/min

۵۶

شکل (۴-۴) توزیع distortion در هندسه ایده آل مجرای تنفسی بالایی انسان برای دبی های (الف) ۱۵lit/min (ب) ۳۰lit/min و (ج) ۶۰lit/min

۵۸

شکل (۴-۵) دبی ۱۵lit/min (الف) بردارهای سرعت در صفحه میانی مجرای تنفسی در دبی ۱۵lit/min (ب) کانتور انرژی جنبشی تلاطم در مجرای تنفسی ساده سازی شده (ج) نشست ذرات با قطر $3\mu\text{m}$ بر دیواره مجرای تنفسی ساده سازی شده (د) نشست ذرات با قطر $10\mu\text{m}$ بر دیواره مجرای تنفسی ساده سازی شده

۵۹

شکل (۶-۴) دبی 30 lit/min (الف) بردارهای سرعت در صفحه میانی مجاري تنفسی در دبی 30 lit/min (ب) کانتور انرژی جنبشی تلاطم در مجاري تنفسی ساده سازی شده (ج) نشست ذرات با قطر $3 \mu\text{m}$ بر دیواره مجاري تنفسی ساده سازی شده (د) نشست ذرات با قطر $10 \mu\text{m}$ بر دیواره مجاري تنفسی ساده سازی شده

۶۰

شکل (۷-۴) دبی 60 lit/min (الف) بردارهای سرعت در صفحه میانی مجاري تنفسی در دبی 60 lit/min (ب) کانتور انرژی جنبشی تلاطم در مجاري تنفسی ساده سازی شده (ج) نشست ذرات با قطر $3 \mu\text{m}$ بر دیواره مجاري تنفسی ساده سازی شده (د) نشست ذرات با قطر $10 \mu\text{m}$ بر دیواره مجاري تنفسی ساده سازی شده

۶۳

شکل (۸-۴) نمودار نشست ذرات مایکرو در مجاري تنفسی ساده سازی شده و مقایسه نتایج حاصل از شبیه سازی میدان جریان به کمک مدل های $k-\omega$ -LRR انتقال تنشهای رینولدر LRR در تحقیق حاضر، شبیه سازی Zhang و همکاران (۲۰۰۳) و نتایج آزمایش Cheng و همکاران (۱۹۹۹) (الف) دبی 15 lit/min (ب) دبی 60 lit/min (ج) 30 lit/min

۶۵

شکل (۹-۴) مقایسه میزان نشست ذرات مایکرو در ناحیه های مختلف مجاري تنفسی با توجه به نتایج بدست آمده از (الف) آزمایش Cheng و همکاران (۱۹۹۹) (ب) شبیه سازی عددی Zhang و همکاران (۲۰۰۲-a) با استفاده از مدل اصلاح یافته دلخواه $k-\omega$

۶۶

شکل (۱۰-۴) کانتور انتشار تراکم ذرات با قطر ایروودینامیکی 1 nm به ترتیب در دبی های (الف) 15 lit/min (ب) 30 lit/min (ج) 60 lit/min

۶۷

شکل (۱۱-۴) کانتور انتشار تراکم ذرات با قطر ایروودینامیکی 3 nm به ترتیب در دبی های (الف) 15 lit/min (ب) 30 lit/min (ج) 60 lit/min

شکل (۱۲-۴) نمودار درصد نشست ذرات بر حسب قطر ذره در ابعاد نانومتر
عنوان
صفحه

شکل (۱۳-۴) مقایسه درصد نشست ذرات نانو در دبی 60 lit/min بین مدل
انتقال تنش های رینولوز در این مطالعه و مدل $k-\omega$ به کار رفته در شبیه سازی
و همکاران (Zhang ۲۰۰۴)

شکل (۱۴-۴) ابعاد واقعی از سطح مقطع هایی که کانتورهای سرعت بر روی آنها
مورد بررسی قرار گرفته است.

شکل (۱۵-۴) کانتور سرعت در دبی 15 lit/min بر روی سطح مقطع های
محوری (axial) و نیز صفحه جانبی که از وسط مجاری تنفسی بالایی عبور داده
شده است.

شکل (۱۶-۴) کانتور سرعت در دبی 30 lit/min بر روی سطح مقطع های
محوری (axial) و نیز صفحه جانبی که از وسط مجاری تنفسی بالایی عبور داده
شده است.

شکل (۱۷-۴) کانتور سرعت در دبی 60 lit/min بر روی سطح مقطع های
محوری (axial) و نیز صفحه جانبی که از وسط مجاری تنفسی بالایی عبور داده
شده است.

شکل (۱۸-۴) نمای سه بعدی و سطح مقطع هایی از مجرای تنفسی بالایی
انسان که انرژی جنبشی تلاطم برای سه دبی 30 lit/min , 15 lit/min و 60 lit/min
در آن ها نشان داده شده است.

شکل (۱۹-۴) انرژی جنبشی تلاطم در مقاطع دو بعدی از مجرای تنفسی در
دبی 15 lit/min در نمای جانبی از مجرای تنفسی. A و B مقاطعی از دهان, C و
D مقاطعی از حلق, E مقاطعی از Epiglottis, F, G و H مقاطعی از حنجره و I و
J مقاطعی از نای هستند که کانتورهای انرژی جنبشی تلاطم در آنها نمایش داده
شده است.

۷۷

شکل (۲۰-۴) انرژی جنبشی تلاطم در مقاطع دو بعدی از مجرای تنفسی در دبی 30 lit/min در نمای جانبی از مجرای تنفسی. A و B مقاطعی از دهان، C و D مقاطعی از حلق، E مقطعی از Epiglottis، F، G و H مقاطعی از حنجره و I و J مقاطعی از نای هستند که کانتورهای انرژی جنبشی تلاطم در آنها نمایش داده شده است.

۷۸

شکل (۲۱-۴) انرژی جنبشی تلاطم در مقاطع دو بعدی از مجرای تنفسی در دبی 60 lit/min در نمای جانبی از مجرای تنفسی. A و B مقاطعی از دهان، C و D مقاطعی از حلق، E مقطعی از Epiglottis، F، G و H مقاطعی از حنجره و I و J مقاطعی از نای هستند که کانتورهای انرژی جنبشی تلاطم در آنها نمایش داده شده است.

۷۹

شکل (۲۲-۴) دو خطی که صفحه میانی مجرای تنفسی را در ناحیه های حنجره (Larynx) و نای (Trachea) قطع می کنند.

۸۰

شکل (۲۳-۴) مقایسه مولفه های تنفسی در سه جهت اصلی مختصات دکارتی در ناحیه حنجره (Larynx) و در دبی های (الف) 15 lit/min (ب) 60 lit/min (ج) 30 lit/min

۸۱

شکل (۲۴-۴) مقایسه مولفه های تنفسی در سه جهت اصلی مختصات دکارتی در ناحیه نای (Trachea) و در دبی های (الف) 15 lit/min (ب) 60 lit/min (ج) 30 lit/min

۸۵

شکل (۲۵-۴) نمودار نشست ذرات مایکرو در هندسه واقعی از مجرای تنفسی بالای انسان بر حسب قطر ذره به ترتیب در دبی های (الف) 15 lit/min (ب) 60 lit/min (ج) 30 lit/min

۸۷

شکل (۲۶-۴) نمودار درصد نشست محلی ذرات مایکرو در دهان، حلق، حنجره و نای بر حسب قطر ایرودینامیکی ذرات در دبی های (الف) 15 lit/min (ب)

٣٠ lit/min (ج) ٣٠ lit/min

عنوان

صفحه

شکل (۲۷-۴) نمودار درصد نشست محلی ذرات مایکرو حاصل از نتایج Cheng و همکاران (۱۹۹۹) بر حسب قطر ایرودینامیکی ذرات در دبی ۳۰ lit/min

۸۷

شکل (۲۸-۴) نمودار درصد محلی نشست ذرات مایکرو با توجه به اثر پخش تلاطم بر توزیع ذرات در دهان، حلق، حنجره و نای بر حسب قطر ایرودینامیکی ذرات

۹۰

شکل (۲۹-۴) مقایسه میزان نشست ذرات مایکرو در مجاری تنفسی بالایی انسان در دبی های مختلف

۹۱

شکل (۳۰-۴) مقایسه تاثیر C_L بر میزان نشست ذرات مایکرو با توجه به تاثیر پخش تلاطم بر توزیع ذرات در دبی ۳۰ lit/min

۹۲

شکل (۳۱-۴) مقایسه میزان نشست ذرات مایکرو با توجه به روش حل میدان جریان به کمک مدل های تلاطم $k-\omega$ و انتقال تنشهای رینولدز (LRR) به ترتیب در دبی های (الف) (۱۵ lit/min) (ب) (۶۰ lit/min) (ج) (۱۵۰ lit/min) نتایج آزمایشگاهی Grgric و همکاران (۲۰۰۴) در دبی (۲۰۰ lit/min) انجام شده است.

۹۴

شکل (۳۲-۴) محل نشست ذرات با قطرهای (الف) $3\mu m$ (ب) $7\mu m$ (ج) $16\mu m$ در دبی ۱۵ lit/min

۹۶

شکل (۳۳-۴) محل نشست ذرات با قطرهای (الف) $3\mu m$ (ب) $7\mu m$ (ج) $16\mu m$ در دبی ۳۰ lit/min

۹۷

شکل (۳۴-۴) محل نشست ذرات با قطرهای (الف) $3\mu m$ (ب) $7\mu m$ (ج) $16\mu m$ در دبی ۶۰ lit/min

۹۸

عنوان

صفحه

- شکل (۳۵-۴) نمایش توزیع ذرات $1\mu\text{m}$ در داخل میدان جریان و همچنین تصویر بردارهای سرعت در دبی 15lit/min . مقاطع انتخاب شده عبارتند از (الف) مقطعی از بالای نای (ب) محل تنگ شدن مجرا در گلو (ج) مقطع انتهایی حنجره (د) محل ورودی حنجره در انتهای epiglottis (ه) و (و) مقاطعی از حلق
۹۹
- شکل (۳۶-۴) نمایش توزیع ذرات $1\mu\text{m}$ در داخل میدان جریان و همچنین تصویر بردارهای سرعت در دبی 30lit/min . مقاطع انتخاب شده عبارتند از (الف) مقطعی از بالای نای (ب) محل تنگ شدن مجرا در گلو (ج) مقطع انتهایی حنجره (د) محل ورودی حنجره در انتهای epiglottis (ه) و (و) مقاطعی از حلق
۱۰۰
- شکل (۳۷-۴) نمایش توزیع ذرات $1\mu\text{m}$ در داخل میدان جریان و همچنین تصویر بردارهای سرعت در دبی 60lit/min مقاطع انتخاب شده عبارتند از (الف) مقطعی از بالای نای (ب) محل تنگ شدن مجرا در گلو (ج) مقطع انتهایی حنجره (د) محل ورودی حنجره در انتهای epiglottis (ه) و (و) مقاطعی از حلق
۱۰۱
- شکل (۳۸-۴) مقایسه میزان نشست ذرات نانو در مجاری تنفسی بالایی انسان در دبی های مختلف
۱۰۳
- شکل (۳۹-۴) توزیع غلظت ذرات با قطر 1 نانومتر در در دبی های (الف)
 15lit/min (ب) 30lit/min (ج) 60lit/min
۱۰۳
- شکل (۴۰-۴) توزیع غلظت ذرات با قطر 3 نانومتر در دبی های (الف)
 15lit/min (ب) 30lit/min (ج) 60lit/min
۱۰۴
- شکل (۴۱-۴) مقایسه میزان نشست ذرات در دبی های (الف) 15lit/min و (ب)
 60lit/min در هندسه واقعی و ساده سازی شده از مجاری تنفسی بالایی انسان
۱۰۵
- شکل (۴۲-۴) نمایش درصد نشست کلی ذرات در ابعاد مایکرومتر و نانومتر در هندسه واقعی از مجاری تنفسی و نیز در دبی های مختلف تنفسی انسان
۱۰۶

فهرست علائم

توضیح	علامت
مساحت سلول نام	A_i
مساحت سطح	A_f
غلظت ذرات	C
ضریب اصطکاک با درنظر گرفتن ضریب لغزش	C_{D_p}
ضریب اصطکاک	C_D
ضریب لغزش	C_{slip}
ضریب اصطکاک با درنظر گرفتن ضریب لغزش	C_{D_p}
ضریب اصطکاک	C_D
ضریب لغزش	C_{slip}
درصد نشست ذرات	DF
ضریب پخش موثر ذرات	$\tilde{D}$
تانسور پخش تلاطم	$D_{T,ij}$
تانسور پخش آرام	$D_{L,ij}$
قطر ایرودینامیکی ذره	d, d_p
قطر برخورد دو مولکول	d_m
قطر معادل شکل کروی ذره	d_e
ضریب ثابت تجربی	E
تابع پخش عرضی	f_β
ترم تولید انرژی جنبشی تلاطم	G_k
ترم تولید نرخ مخصوص پراکندگی	G_o
شتاب گرانش زمین	G
شار پخش ذرات بر دیواره	$J_{i,w}$
تصحیح افزوده شده به نرخ جریان J'	J'_f
توضیح	علامت

شار وجه	f	J_f
انرژی تلاطم	k	
ثابت بولتزمن	k_B	
طول مشخصه گردابه	L_e	
شار جرمی ذرات برخورد کننده به دیواره	$\dot{m}_w$	
تعداد صفحات محیط بر سلول	N_{faces}	
تعداد	N	
تansور تولید	P_{ij}	
فشار	p	
تصحیح فشار سلول	p'	
دبی هوای ورودی	Q_{in}	
عدد رینولدز نسبی ذره	Re_p	
رینولدز تلاطم	Re_t	
بردار مکان	$\vec{r}$	
اعداد مولکولی اشمت	S_c	
اعداد متلاطم اشمت	S_{ct}	
منبع تولید در واحد حجم	S_ϕ	
تansور نرخ کرنش	S_{ij}	
برهار جابجایی از مرکز سلول اولیه به مرکز صفحه	ΔS	
زمان	t	
دما مطلق	T	
زمان مشخصه لاگرانژی	T_L	
زمان عبور ذره از هر گردابه	t_{cross}	
سرعت متوسط در نزدیکی دیواره	U^*	
سرعت متوسط سیال در نقطه p	U_p	
مولفه های سرعت ذره	u_i^p	
سرعت	U	
سرعت متوسط زمانی	$\bar{u}$	
مولفه های نوسانی تلاطم	u'_i	
حجم سلول	V	
توضیح	علامت	